

6. Teritoriální struktura vývozu krajů

- **Změny v teritoriální struktuře celkového vývozu**

V teritoriální struktuře celkového vývozu České republiky měl v roce 2009 (stejně jako v předchozích letech) převažující zastoupení vývoz do států Evropské unie. Na celkovém vývozu se vývoz do států EU v roce 2009 podílel 84,7 % proti 85,2 % v roce 2008. Oslabení podílu způsobil meziroční pokles vývozu do států EU o 14,3 % (301,3 mld. Kč). Ze států mimo EU se na celkovém vývozu snížil podíl Společenství nezávislých států ze 4,3 % v roce 2008 na 3,5 % v roce 2009 a evropských tranzitivních ekonomik ve stejném období z 1,0 % na 0,9 %; vývoz do těchto uskupení meziročně klesl o 29,4 % (31,3 mld. Kč) a 24,2 % (5,9 mld. Kč). Pozice zbývajících teritoriálních uskupení meziročně posílila. Díky meziročnímu navýšení vývozu do rozvojových ekonomik o 11,6 % (9,6 mld. Kč) a do ostatních států o 18,5 % (2,6 mld. Kč) vzrostl podíl těchto uskupení na celkovém vývozu z 3,3 % v roce 2008 na 4,3 % v roce 2009 a z 0,6 % na 0,8 %. K posílení pozice na celkovém vývozu došlo i u vývozu do států ESVO (z 1,9 % na 2,1 %) a do ostatních vyspělých tržních ekonomik (z 3,5 % na 3,6 %), a to i přes meziroční pokles vývozu do těchto uskupení o 2,5 % (1,2 mld. Kč) a 10,6 % (9,2 mld. Kč).

- **Rozdíly v dynamice vývozu krajů do států EU a v zastoupení vývozu do států EU na vývozu krajů**

Pozice hlavních teritoriálních uskupení na celkovém vývozu České republiky byla odrazem teritoriální struktury vývozu krajů. **Vývoz všech krajů směřoval v roce 2009 (stejně jako v předchozích letech) rozhodující měrou do států EU (viz tabulka 10, příloha 4 a příloha 7 - graf). Celkový vývoz do států EU zaznamenal meziroční pokles o 14,3 %, který však byl mezi jednotlivými kraji značně rozdílný. Nejvyšší meziroční relativní snížení zaznamenal vývoz do států EU u kraje Vysočina (27,8 %), Olomouckého (25,8 %), Ústeckého (24,0 %), Plzeňského (22,7 %) a Jihomoravského (21,8 %). Dvojciferný relativní pokles vývozu do států EU, jenž se pohyboval mezi 15,8 % až 19,5 %, byl zřejmý u kraje Zlínského, Jihočeského, Moravskoslezského, Královéhradeckého a Karlovarského. U zbývajících čtyř krajů byl meziroční pokles vývozu do států EU jednociferný a pohyboval se od 7,4 % u kraje Pardubického přes 9,6 % u kraje Hlavní město Praha a 9,8 % u kraje Libereckého až po 9,9 % u kraje Středočeského. Největší absolutní meziroční pokles vývozu do států EU se projevil u kraje Plzeňského (49,8 mld. Kč), Středočeského (40,8 mld. Kč) a Moravskoslezského (40,0 mld. Kč), nejnižší pak u kraje Libereckého (7,3 mld. Kč) a Karlovarského (9,0 mld. Kč). Dynamika vývozu jednotlivých krajů do států EU se promítla do změny pozice států EU na celkovém vývozu jednotlivých krajů. Postavení vývozu do států EU na celkovém vývozu jednotlivých krajů bylo nadále rozdílné (viz tabulka 10 a příloha 4) a pohybovalo se od 76,6 % u kraje Královéhradeckého až po 90,7 % u kraje Karlovarského a 92,4 % u kraje Plzeňského.**

- **Kraje s vyšší orientací vývozu na teritoriální uskupení mimo státy EU**

Poněkud členitější teritoriální skladbu vývozu měly v roce 2009 čtyři kraje – zejména **Královéhradecký**, ale i **Jihomoravský, Liberecký a Zlínský**. **Vyšší orientace vývozu na státy ESVO** byla v roce 2009 oproti ostatním krajům zřejmá u kraje Pardubického, Královéhradeckého a Olomouckého, nejslabší pak u kraje Libereckého, Karlovarského a Vysočina. **Do ostatních vyspělých tržních ekonomik** směřovala největší část vývozu z kraje Olomouckého, Zlínského, Královéhradeckého a Jihomoravského. Silnější zastoupení vývozu do **rozvojových ekonomik** v porovnání s ostatními kraji bylo patrné zejména u kraje Královéhradeckého, Jihomoravského, Libereckého, Pardubického a Zlínského. Poněkud vyšší podíl vývozu do **evropských tranzitivních ekonomik** oproti ostatním krajům byl zřejmý u kraje Královéhradeckého, Vysočina, Moravskoslezského, Jihomoravského a Středočeského. Vývoz do **Společenství nezávislých států** byl významněji zastoupen hlavně u kraje Olomouckého, Královéhradeckého, Jihomoravského a Libereckého. Vývoz do **ostatních států** měl silnější podíl u kraje Vysočina, Královéhradeckého a Jihomoravského.

Tabulka 10 Teritoriální struktura¹⁾ vývozu krajů v roce 2009

Kraj	VTE	z toho:			RE	ETE	SNS	Ostatní státy
		EU	ESVO	ost.VTE				
podíly v %; vývoz kraje = 100								
Hlavní město Praha	92,0	87,1	2,1	2,8	2,8	0,5	3,8	0,7
Středočeský	92,5	87,8	2,1	2,6	2,8	1,0	3,2	0,5
Jihočeský	94,2	89,7	1,6	2,9	2,2	0,5	2,4	0,7
Plzeňský	96,1	92,4	1,8	1,9	1,9	0,1	1,4	0,5
Karlovarský	95,1	90,7	1,1	3,3	2,1	0,2	1,9	0,6
Ústecký	93,3	87,8	2,1	3,4	2,9	0,7	2,5	0,6
Liberecký	87,9	84,1	0,8	3,0	6,6	0,6	4,0	0,9
Královéhradecký	84,4	76,6	3,1	4,7	8,0	1,3	4,7	1,5
Pardubický	91,6	84,9	3,4	3,3	5,1	0,5	2,1	0,7
Vysočina	90,9	85,9	1,1	3,9	3,1	1,3	3,1	1,6
Jihomoravský	86,2	80,0	2,0	4,2	7,0	1,0	4,5	1,2
Olomoucký	90,3	82,4	2,3	5,6	2,9	0,7	5,4	0,6
Zlínský	89,9	82,8	1,8	5,3	5,1	0,5	3,5	0,9
Moravskoslezský	90,0	84,8	1,3	3,9	4,3	1,1	3,6	0,9

¹⁾ Seznam zkratk teritoriálních uskupení:

VTE	Vyspělé tržní ekonomiky	RE	Rozvojové ekonomiky
EU	Evropská unie	ETE	Evropské tranzitivní ekonomiky
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu	SNS	Společenství nezávislých států
Ost. VTE	Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	Ostatní státy	Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam

• **Silná orientace vývozu na Německo**

Na celkovém vývozu České republiky a pochopitelně i na vývozu do států EU byl v roce 2009 nejsilněji zastoupen vývoz do Německa, kam bylo směřováno z celkového českého vývozu 32,3 % (30,7 % v roce 2008) a 38,2 % z českého vývozu do států EU (36,0 % v roce 2008). Druhý největší podíl na celkovém českém vývozu i na vývozu do států EU vykazalo Slovensko (9,0 % a 10,6 %), dále pak Polsko (5,8 % a 6,9 %), Francie (5,6 % a 6,7 %), Spojené království (4,9 % a 5,8%), Rakousko (4,7 % a 5,6 %), Itálie (4,4 % a 5,2 %), Nizozemsko (3,9 % a 4,6 %), Maďarsko (2,6 % a 3,0 %) a Belgie (2,6 % a 3,0 %).

• **Hlavní partnerské státy vývozu krajů**

Zastoupení vývozu do osmi hlavních partnerských států (z Evropské unie, ale i z ostatních teritoriálních oblastí) na celkovém vývozu krajů zachycují údaje v tabulce 11. Tři hlavní partnerské státy ve vývozu krajů v roce 2009 zobrazuje příloha 9 - mapa).

• **Dominující postavení vývozu do Německa ve vývozu všech krajů**

Z celkového vývozu jednotlivých krajů připadla u všech krajů České republiky rozhodující část na vývoz do Německa. Podíly vývozu do Německa na celkovém vývozu jednotlivých krajů byly ale značně rozdílné a pohybovaly se od 21,4 % (kraj Pardubický) až po 59,9 % (kraj Karlovarský). **Nejvyšší zastoupení měl vývoz do Německa u kraje Karlovarského** (téměř tři pětiny) **a dále pak u kraje Plzeňského**, kde reprezentoval více jak polovinu vývozu tohoto kraje. **Třetí nejsilnější pozici (více jak dvě pětiny) měl vývoz do Německa u kraje Libereckého a Ústeckého.** U dalších dvou krajů podíl vývozu do Německa na celkovém vývozu těchto krajů činil více jak 38 % (kraj Jihočeský) a 37 % (kraj Vysočina). Podíl následujících čtyř krajů se pohyboval od 30,8 % (kraj Hlavní město Praha), 32,5 % (kraj Královéhradecký), 32,9 % (kraj Středočeský) do 35,9 % (kraj Zlínský). U dalších třech krajů postavení vývozu do Německa činilo 21,9 % (kraj Moravskoslezský), 24,0 % (kraj Jihomoravský) a 29,6 % (kraj Olomoucký). Z celkového vývozu reprezentoval o něco více jak jednu pětinu vývoz do Německa u kraje Pardubického a Moravskoslezského.

• **Další partneři vývozu ze států EU**

Druhá největší část z celkového vývozu byla směřována u osmi krajů na Slovensko, a to u kraje Hlavní město Praha, Karlovarského, Ústeckého, Vysočina, Jihomoravského, Olomouckého, Zlínského a Moravskoslezského a u dvou krajů do Polska – kraj Liberecký a Královéhradecký. **Druhou příčku ve vývozu zbývajících krajů reprezentovaly Francie** u kraje Středočeského,

Rakousko u kraje Jihočeského, **Spojené království** u kraje Plzeňského a **Nizozemsko** u kraje Pardubického. Mezi uvedenými osmi hlavními partnerskými státy vývozu jednotlivých krajů v tabulce 11 byly ze států EU zastoupeny na dalších místech ještě Maďarsko, Itálie, Belgie, Španělsko, Švédsko a Rumunsko.

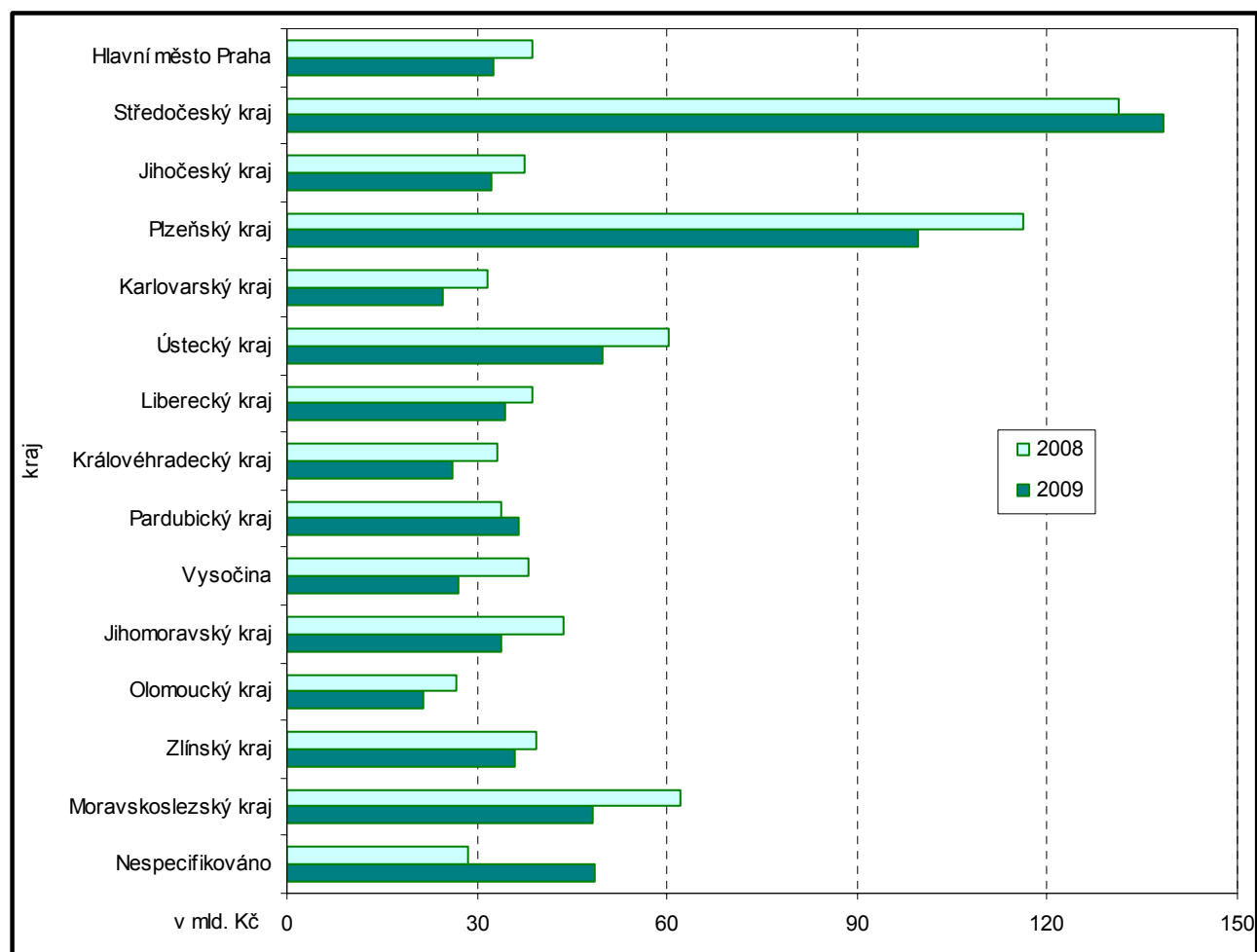
Tabulka 11 Pozice hlavních partnerských států¹⁾ na vývozu krajů v roce 2009

Kraj	Pořadí jednotlivých států na celkovém vývozu kraje (podíly v %)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Hlavní město Praha	DE (30,8)	SK (19,7)	PL (7,7)	NL (6,6)	AT (5,8)	FR (3,3)	RU (2,9)	IT (2,4)
Středočeský	DE (32,9)	FR (8,1)	PL (6,2)	IT (6,0)	GB (5,7)	SK (5,2)	AT (3,7)	BE (3,5)
Jihočeský	DE (38,5)	AT (16,9)	FR (7,3)	SK (4,6)	PL (4,5)	IT (4,4)	GB (2,7)	ES (2,5)
Plzeňský	DE (54,3)	GB (7,1)	FR (5,4)	IT (3,8)	SK (3,4)	AT (2,9)	PL (2,5)	BE (2,3)
Karlovarský	DE (59,9)	SK (4,8)	PL (4,5)	RO (3,3)	IT (2,8)	AT (2,8)	GB (2,2)	US (2,0)
Ústecký	DE (40,8)	SK (7,1)	PL (6,7)	FR (4,4)	GB (4,3)	IT (4,3)	AT (3,9)	HU (3,3)
Liberecký	DE (43,1)	PL (6,0)	SK (5,8)	FR (4,6)	GB (4,0)	AE (4,0)	ES (3,9)	BE (3,7)
Královéhradecký	DE (32,5)	PL (6,3)	SK (5,8)	IT (5,1)	FR (4,4)	GB (3,8)	BE (3,4)	NL (3,3)
Pardubický	DE (21,4)	NL (12,5)	FR (10,7)	GB (10,7)	IT (4,8)	SE (4,2)	SK (4,0)	ES (3,6)
Vysočina	DE (37,2)	SK (7,5)	FR (7,0)	AT (6,2)	PL (4,4)	GB (4,1)	IT (3,8)	HU (3,3)
Jihomoravský	DE (24,0)	SK (11,3)	AT (8,6)	PL (5,7)	NL (4,6)	IT (4,5)	GB (4,3)	FR (4,0)
Olomoucký	DE (29,6)	SK (11,2)	PL (6,5)	IT (6,0)	FR (5,4)	GB (4,7)	AT (4,6)	US (3,8)
Zlínský	DE (35,9)	SK (11,5)	PL (5,8)	IT (4,3)	FR (4,2)	GB (4,1)	AT (3,6)	US (3,2)
Moravskoslezský	DE (21,9)	SK (11,1)	PL (9,6)	AT (5,9)	NL (5,7)	FR (4,7)	IT (4,5)	GB (3,7)

¹⁾ Seznam kódů států:

AE Spojené arabské emiráty	ES Španělsko	IT Itálie	RU Rusko
AT Rakousko	FR Francie	NL Nizozemsko	SE Švédsko
BE Belgie	GB Spojené království	PL Polsko	SK Slovensko
DE Německo	HU Maďarsko	RO Rumunsko	US Spojené státy

Graf 8 Vývoz krajů do Německa v roce 2008 a 2009

• **Partneři vývozu mimo státy EU**

Mezi uvedenými osmi hlavními partnerskými státy vývozu krajů byly ještě kromě států Evropské unie zastoupeny z **rozvojových ekonomik Spojené arabské emiráty** ve vývozu **kraje Libereckého** (skleněné zboží, výrobky osvětlovací techniky, perly, drahokamy, polodrahokamy surové a opracované), ze **Společenství nezávislých států Rusko** ve vývozu **kraje Hlavní město Praha** (čerpadla ne na kapaliny, kompresory a ventilátory, léčiva včetně veterinárních, kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle), z **ostatních vyspělých tržních ekonomik Spojené státy** ve vývozu **kraje Karlovarského** (zboží hrnčířské, nástroje hudební, zboží skleněné), **kraje Olomouckého** (stroje, motory neelektrické, zařízení manipulační mechanická a díly k nim, díly a příslušenství motorových vozidel) a **kraje Zlínského** (pneumatiky pryžové a duše, přístroje elektrické jn. - baterie, žárovky ap.).

• **Významní partneři vývozu z hlavních teritoriálních uskupení**

V tabulce 12 jsou z jednotlivých teritoriálních seskupení uvedeny dva hlavní partnerské státy vývozu krajů. Do těchto států směřovala převážná část vývozu krajů, kterou do uvedených hlavních teritoriálních oblastí realizovaly v roce 2009.

Tabulka 12 Hlavní obchodní partneři¹⁾ krajů z uvedených teritoriálních uskupení v roce 2009

Kraj	EU	ESVO	Ostatní VTE	RE	ETE	SNS	Ostatní státy
Hlavní město Praha	DE, SK	CH, NO	US, JP	PK, IN	BA, HR	RU, UA	CN, VN
Středočeský	DE, FR	CH, NO	US, TR	IN, BR	HR, XS	RU, UA	CN, CU
Jihočeský	DE, AT	CH, NO	US, TR	IN, LB	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Plzeňský	DE, GB	CH, NO	US, JP	CL, IN	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Karlovarský	DE, SK	CH, NO	US, TR	TN, MX	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Ústecký	DE, SK	NO, CH	US, TR	IQ, BR	XS, HR	RU, UA	CN, VN
Liberecký	DE, PL	CH, NO	US, TR	AE, HK	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Královéhradecký	DE, PL	CH, NO	US, IL	IN, ML	HR, XS	RU, UA	CN, MN
Pardubický	DE, NL	CH, NO	US, TR	HK, AE	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Vysočina	DE, SK	CH, NO	US, JP	BR, IN	XS, HR	RU, UA	CN, VN
Jihomoravský	DE, SK	CH, NO	US, TR	AE, SA	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Olomoucký	DE, SK	CH, NO	US, TR	MX, IN	HR, XS	RU, BY	CN, VN
Zlínský	DE, SK	CH, NO	US, TR	HK, PH	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Moravskoslezský	DE, SK	NO, CH	US, IL	KR, DZ	HR, BA	RU, UA	CN, VN

¹⁾ Seznam kódů států:

EU Evropská unie	Ostatní VTE	Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	RE Rozvojové ekonomiky	ETE Evropské tranzitivní ekonomiky
AT Rakousko	AU Austrálie	AE Spojené arabské emiráty	BA Bosna a Hercegovina	
DE Německo	JP Japonsko	AO Angola	HR Chorvatsko	
FR Francie	TR Turecko	BR Brazílie	XS Srbsko	
GB Spojené království	US Spojené státy	HK Hongkong		SNS Společenství nezávislých států
NL Nizozemsko	IL Izrael	ID Indonésie		RU Rusko
PL Polsko		IN Indie		UA Ukrajina
SK Slovensko		IQ Irák		
		KR Korea		Ostatní státy
ESVO Evropské sdružení volného obchodu		MA Maroko		CN Čína
		ML Mali		CU Kuba
CH Švýcarsko		MX Mexiko		VN Vietnam
NO Norsko		PA Panama		MN Mongolsko
		PH Filipíny		
		TH Thajsko		